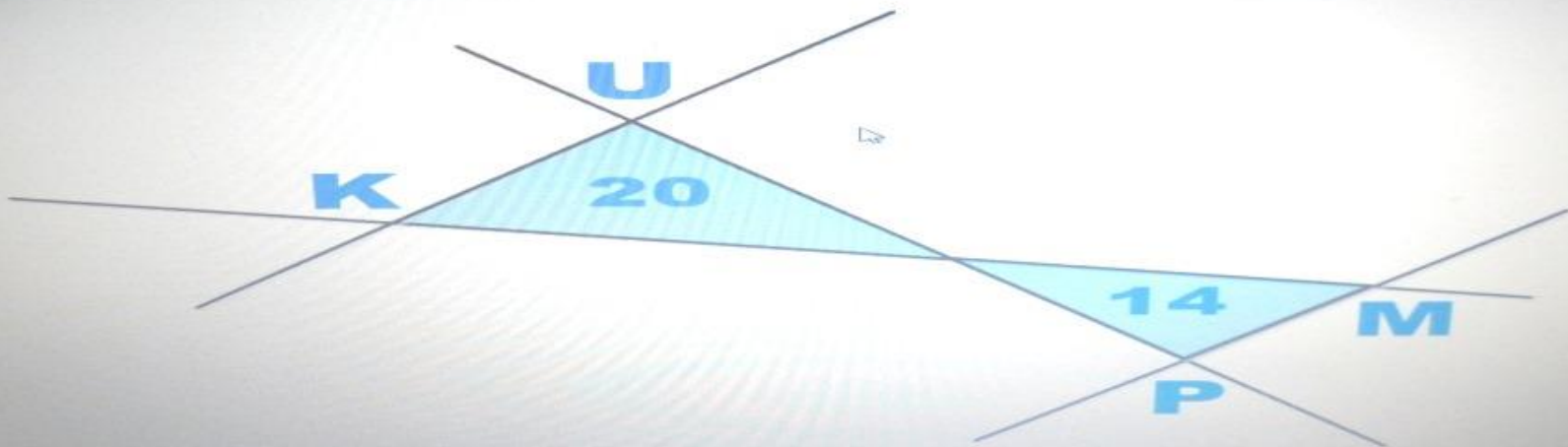
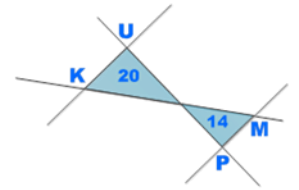

DOMAČA NALOGA – DILEME UČITELJA

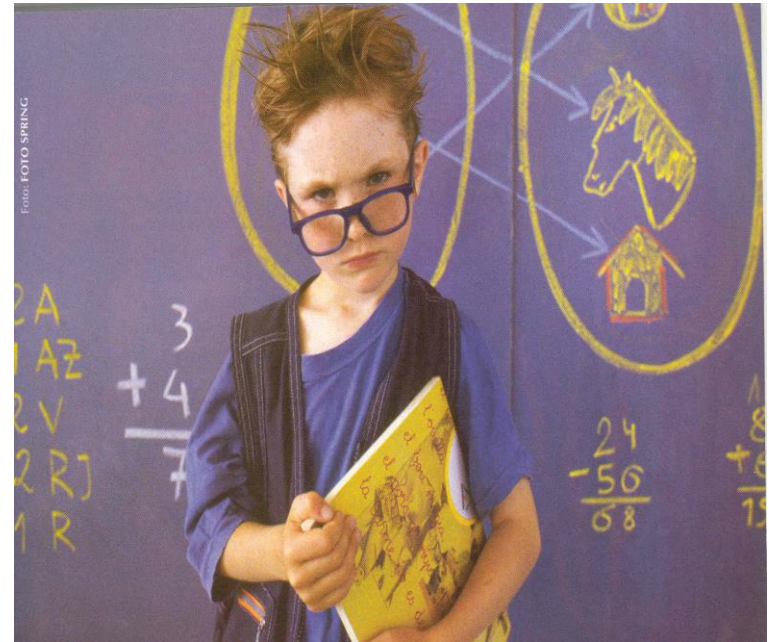
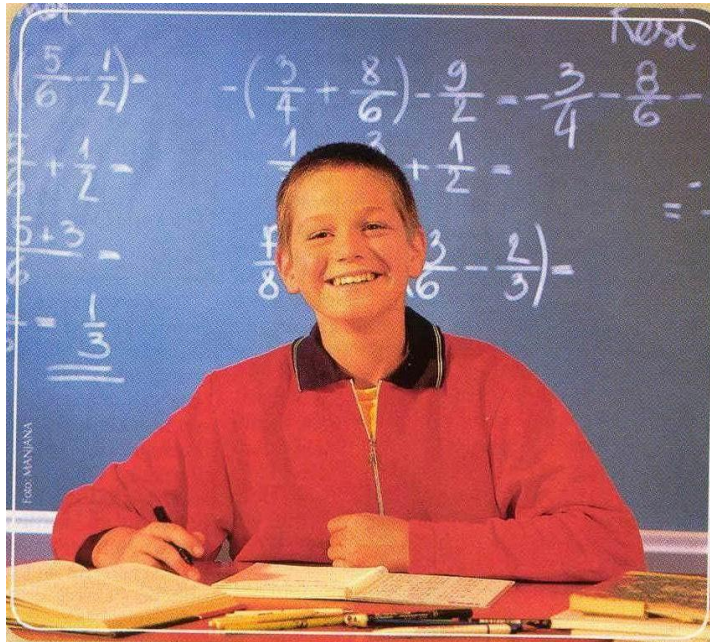
Nada Nedeljko

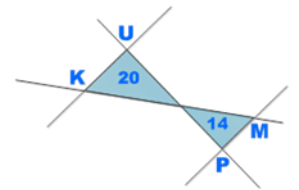

Zavod Republike Slovenije za šolstvo
The National Education Institute Slovenia

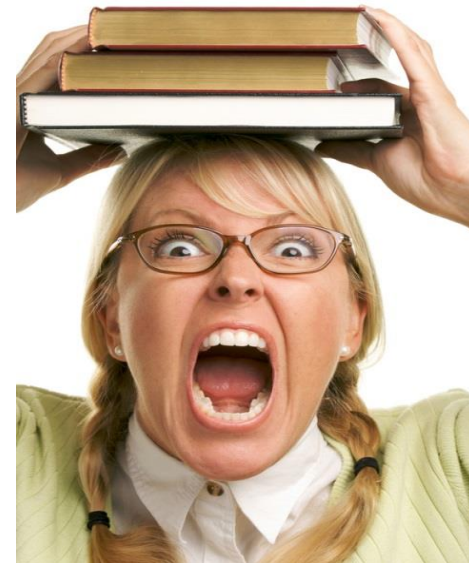

Domača naloga – kako jo doživljajo učenci?

Kako učitelji?

Šola 21. stoletja - pričakovanja, usmeritve

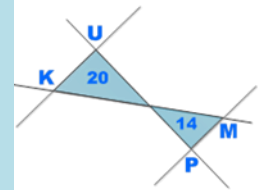
Ena izmed novejših razlag pojma šola je:

Šola kot obvezna institucija je prostor, kjer učenci pridobijo osnovna znanja, spretnosti in kompetence ter mnoge temeljne norme, vedenjske vzorce in vrednote, ki jih bodo nosili s seboj v življenju.

Slovenska šola v 21. stoletju - pričakovanja, usmeritve

(Vir: Izhodišča kurikularne prenove, 1996)

Cilj 2: Preprečiti preobremenjenost in utrujenost učencev:

- z ustrezno organizacijo pedagoškega procesa, upošteva delo v šoli in **doma**.

Cilj 6: Spodbujati skladen telesni in duševni razvoj posameznika:

- s skrbjo za posebne potrebe posameznika.

Cilj 10: Pripraviti učence za kakovostno življenje, na vseživljenjsko izobraževanje in za poklic:

- z oblikovanjem delovnih navad in navajanjem na samostojno učenje.

Cilj 11/D: Povečati kakovost in trajnost pridobljenega znanja:

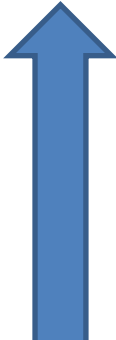
- z upoštevanjem predhodnega znanja in idej učencev,

- z upoštevanjem povezanosti spoznavnih, motivacijskih in čustvenih procesov in dejavnikov,

- z učenjem za učenje.

Cilj 12: Razvijati sposobnost samostojnega ustvarjalnega in kritičnega mišljenja ter presojanja.

Posodobljeni učni načrt (2011) in DN

- **procesna znanja**
- **domača naloga (DN)** (*integralni del šolskega dela, pomembne, samoizobraževanje, vztrajnost, natančnost in kritičnost, samoregulacijsko učenje, vaja v spretnostih, je preverjanje samega sebe, raziskovanje, dobro načrtovana, različnost, jasen namen, povratna informacija, odgovornost ...*)
- **medpredmetne povezave**
- **raba IKT tehnologije**

TERMINOLOGIJA

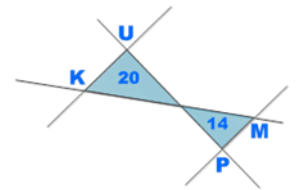
domača naloga
domača vaja
domače učenje
domače delo

...

Kaj je
DN?

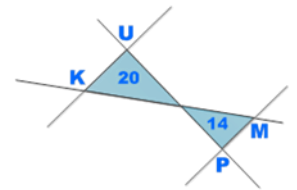
- Domača naloga označuje pisno, ustno in praktično obliko učenčevega dela, ki jo posreduje učencem učitelj in je **neposredno povezana s poukom** ter jo učenec opravlja praviloma samostojno po rednem šolskem delu (Čagran, 2007). **Tudi v OPB.**
- Domača naloga je element/člen/sestavni del procesa učenja in poučevanja (pouka).

Zakaj se učitelj odloči za domačo nalogo?

- z namenom, da učenci razvijajo različne vrste znanja,
- z namenom, da učenci razvijajo različne spretnosti in veščine,
- ... (nadaljujte).

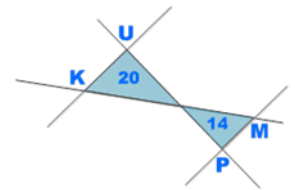

DN – priložnost za učenje in pridobivanje različnih vrst znanja, spretnosti in veščin

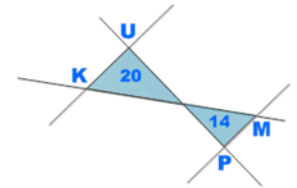
Vpliv na razvoj različnih vrst znanja, spretnosti in veščin imajo (Požarnik, 2011):

- ✓ Kognitivne komponente
- ✓ Nekognitivne komponente

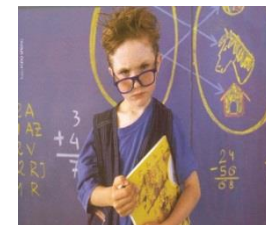
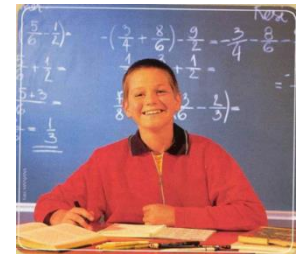
Kognitivne komponente:

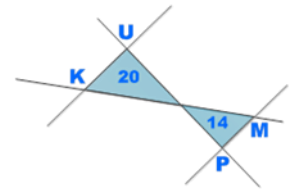
- vedeti KAJ - poznati podatke, pojme, dejstva, postopke,
- vedeti KAKO - razvijanje učnih strategij in vrst razmišljanja:
  - ✓ analitično,
  - ✓ ustvarjalno,
  - ✓ praktično,
- vedeti KDAJ določeno znanje in postopke uporabiti,
- metakognitivno znanje.

Nekognitivne komponente:

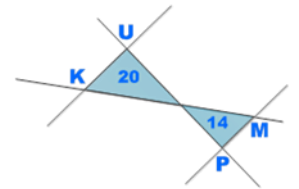
- vloga čustev (pozitivna, negativna),
- motivacija (ustvarjanje pogojev zanjo),
- sprejetost,
- samopodoba,
- ...

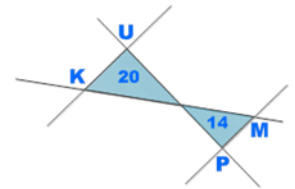
Kako učence motivirati za DN?

- Pomembno količino pozornosti DN med poukom,
- postavljanje jasnih in realnih ciljev (realna pričakovanja do posameznega učenca – osebni cilj učenca),
- vključevanje (soudeležnost) učencev,
- pravočasna in kakovostna povratna informacija, z izmenjavo informacij o uspešnih načinih premagovanja ovir.

Kako vrednotiti domače naloge?

- Sestavini vrednotenja znanja sta **preverjanje** in **ocenjevanje** znanja (Požarnik, 2000).
- **Preverjanje** je načrtno in sistematično zbiranje informacij o učenčevem napredovanju pri doseganju učnih ciljev oz. zbiranje informacij o doseženem obsegu in kvaliteti znanja.

DN za različne namene preverjanja

- Za preverjanje **pred obravnavo** nove učne snovi, ki je usmerjeno v ugotavljanje predznanja;
- za preverjanje **med obravnavo učne snovi kot sprotno ali formativno**, ki je usmerjeno v proces učenja doma
- za **preverjanje po obravnavi**, ki je usmerjeno v ugotavljanje dosežkov/rezultatov nekega daljšega obdobja učenja in ni namenjeno ocenjevanju.

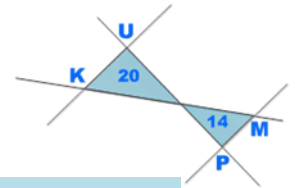

Rezultat preverjanja DN je povratna informacija tako učencu kot učitelju

Primerna povratna informacija je:

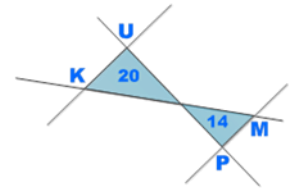
- **je pravočasna, sprotna,**
- individualno naravnana,
- usmerjena v izdelek in ne v učenca,
- je spodbuda za nadaljnje učenje,
- učencu omogoča samopresojo uspešnosti lastnega učenja in dela doma (povratna informacija, ki si jo učenec podeli sam),
- lahko je neverbalna ali verbalna, lahko je v pisni ali v ustni obliki.

Poteka lahko v različnih smereh: učitelj učencu, učenec učitelju, učenec učencu (v manjši skupini učencev).

Ocenjevanje domačih nalog?

- V skladu s šolsko zakonodajo (Pravilnik o preverjanju in ocenjevanju znanja ter napredovanju učencev v osnovni šoli):
  - ✓ **2. člen** – načela; **3. člen** – terminološka opredelitev; **4. člen** – jasnost ocenjevanja in obveščanja; **5. člen** – učenci s posebnimi potrebami; **7. člen** – pravice do vpogleda v učenčeve izdelke in ocene; **9. člen** – ocene; **10. člen** – načini ocenjevanja; **11. člen** – ocenjevanje po ocenjevalnih obdobjih; **12. člen** – ocenjevanje pisnih izdelkov; **14. člen** – seznanitev z oceno in vpis v redovalnico; ...).
- V skladu z didaktičnimi načeli: načelo enakih možnosti.
- Upoštevanje karakteristik ocenjevanja: veljavnost, zanesljivost, objektivnost ocenjevanja...

Viri

- Boekaerts, M. (2013): Motivacija in čustva imajo ključno vlogo pri učenju. V O naravi učenja: uporaba raziskav za navdih prakse. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.
- Beers, B. (2007): Šola učenja: praktični priročnik za učitelje in ravnatelje, Državni izpitni center: Ljubljana.
- Čagran, B. (2007): Proces spremljanja prakse domačih nalog v smeri njihove učinkovitosti. V: Domača naloga – izziv ali obveza. Ljubljana: Supra.
- Izhodišča. Nacionalni kurikularni svet: Slovenija. Ljubljana, 1996.
- Marentič-Požarnik, B. (2011): Kaj je kakovostno znanje in kako do njega, Sodobna pedagogika, letn. 62=128, št. 2, str. 28–50.
- Marentič Požarnik, B. (2000). Psihologija učenja in pouka. DZS, Ljubljana.
- Nedeljko, N. (2006). Domača naloga da, vendar premišljeno in z namenom. V: Vzgoja in izobraževanje, letnik XXXVII, št. 6, str. 4–8
- Nedeljko, N. (2008). Svež pristop k domačim nalogam. V Fleksibilni predmetnik – pot do večje avtonomije, strokovne odgovornosti in kakovosti vzgojno-izobraževalnega dela: zbornik prispevkov. Ljubljana: ZRSŠ.
- Nedeljko, N. (2009). Ko se učitelj odloči za domačo nalogo. Razredni pouk, letn. 11, št. 2, str. 55–60.
- Širec, A. (2002) Je res nadloga ta naloga? V Šolski razgledi, letnik LIII, številka 14, str. 5.
- Wiliam, D. (2013). Vloga formativnega vrednotenja v učinkovitih učnih okoljih. V: O naravi učenja: uporaba raziskav za navdih prakse. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.